בעה"י. פה המושבה עש"ק פ' חקת-בלק תרצ"ב לפ"ק

סבא אהובי שליט"א,

אנחנו שמחים שמחה רבה לקראת מכתבך הראשון ממקום שהותך, ומקוים שהסביבה ההררית ומזג האויר מצאו חן בעיניך ומשביעים את רצונך. אתמול הכינותי בעדך שטר - הבחירה, אשר אני שולח לך צרוף בזה. אבא שי' יצא את המושבה אור ליום חמשי ונמצא עכשו במינכן, ואמא שי' כתבה כבר ארוכות על הרושם שקבלה ממעונך על יופי המקום בכלל וביתו היפה בפרט, ועל הטובות שגומל לה דוד משה שי' בפקחו לטובתה ולנפשה. בטח תכתוב גם לך ולדודה חוה שי' בקרוב מכתב מיוחד.

אצלנו אין הרבה לחדש. ביום שני הכרחנו להשתתף בשתי לויות; לפה"צ לוינו את הסבתא של דודה לוטה שי', מרת הלברשטט ע"ה, * שהלכה לעולמה בהיותה בת פ"ד שנה. היא נפטרה בברלין, והמת מובאו הנה באוטומוביל. דוד יוסף שי' הספיד אותה הספד גדול, ואבלו היה כבד ומר עד כדי כך שבלכתו לבית העולם התעלף ולא יכל ללכת הלאה. בו ביום אחה"צ נסע ללוטא (הוא מנהל שם את הקורסים למורים ולמורות מטעם "בית יעקב"); הוא היה כ"כ עיף וחלש מכל עבודותיו ודאגותיו בזמן האחרון, שלא יכל לעמוד בהן עוד יותר. ואנחנו אחה"צ קברנו אחד מיקירי ביהכ"נ: הוהלופט, אדם ישיש וחשוב וחרד לדבר ה', ר' דוד כהן ז"ל; ואנחנו

סבא חביבי, לאדיס, וגם (נכדו) ילדי פני: כן לדרוש בשלומך ושלום דודה *אלזה. אני מקוה
שלומים ולכל [illegible] הבראה ראויה וטובה ויום בחום [illegible] בלבוש הלה, בבריאה, בכל גרמניה. אבא שי' נסע מכאן ואנחנו
לבדנו בבית. שאני [illegible] הרבה, ועי"ז אני לוחם עוד יותר. [illegible] ולאחל טוב וברכותי הלבביות לכם מאת אלכסנדר

יודע אם אתה מכיר אותו אם לאו. הוא היה דל מאוד כל ימי חייו; ועל אף עניותו הגדולה לא היה חולה אף פעם. מיום הִוסדו של בית הכנסת ועד עתה לא התפללו אף תפלה אחת מבלי שהוא היה נוכח; הוא נכנס תמיד חצי שעה קודם תחלת התפלה, ויצא חצי שעה אחרי גמרה. הוא נפטר כבן 86 שנה, ביום ראשון אחה"צ, וביום ראשון בבקר מִלֵא עוד את מקומו של השמש, שהיה חולה. החזן שקבלנו מר שורצשילד הספיד אותו באופן יפה ולבבי מאוד, וחברת כלילת יופי ואגודת ישרים קנתה לו קבר באחת השורות הראשונות והמכובדות ביותר בלנגנפלדה. עד לפני כעשרים שנה היה מבשל ושומר באניות הנוסעות לדרום-אמריקה; ובאחרית חייו היה יושב כל היום כלו על ספסל אחד בגרינדלאללה ומסתכל בעוברים, ובידו ספר תהלים שבו קרא ולמד מעת לעת. הוא היה אחד מזקני יהודי המזרח; עכשו אנשי הטיפוס הזה הולכים ומתמעטים מאוד מאוד.

יהודה עומד לנסוע למועדון החופש של חברת עזרא ביום ראשון הבא, ואלכסנדר רוצה להיות שם בשבת הבאה. אני צריך להשאר פה, הלא לנו אין עוד חופש, אעפ"י שמצב הרוח באוניברסיטה ובסמינריונים דומה כבר במאוד מאוד למצב הרוח של ימי החופש, וגם פרופסורים וגם סטודנטים כבר אינם עובדים כ"כ הרבה ובהתמדה כ"כ מרובה.

ביום שני הבעל"ט יגיע אבא שי' למרינבד כדי לחוג שם את יום הולדתה של אמא שתחי'. זאת תהיה הפתעה גדולה בשבילה.

אני גומר בברכת שתא טבא לך ולדודה חוה החביבה והנכבדת שתי'

ממני נכדך הנאמן אוהבך ומוקירך בכל לב ונפש חיים